

13. Sayı Eylül-Ekim 2021

**Tek kıvılcımda nasıl yanarsa koca orman
Unutmazlar, unutmuyoruz, unutmam!**

ADAMLAR

Yıl: 2
Sayı: 13
Temmuz - Ağustos 2021

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Ön Kapak - Arka Kapak

Ahmet Öztürk

Düzeltili

Ömer Kalender
Seleme Kayabaşı
Tarkan Güleç

Tasarım

Gül Sultan Çiçek
Ahmet Öztürk
Zeynep Sude Alataş

Sosyal Medya Sorumlusu

Aybike Ulubaş

İçerik Fotoğraf Sorumluları

Meryem Özdemir
Zeynep Sude Alataş

İletişim

rafdergi20@gmail.com

raf.dergi

raf_dergi

02 Editörden 03 Şiirhane 04 Ortada Yaşamak
Şiir

05 Şiirhane 06 Göç
Hikaye 07 Eren Boz ile
Röportaj

10 Masallara
İnanan Şiir
Şiir 11 Güngezi
Deneme 14 Dünyadan

15 Progresif Rock
ve Onun Değeri
En Az Bilinen
Grubu: Camel
Deneme 18 Kerem Gibi
Şiir 19 Foto-Sentez

20 Gecenin
Sessizliğinde
Deneme 21 Ritornello
Deneme 22 Zindan Adası
Filmsever

23 Kendine
Yabancı Olan
Şiir 24 Yas
Deneme 26 Ormanın
Kalbi
Şiir

27 Yok Olan
Yaşamlar
Deneme 28 Şiirhane 29 Şiirhane

30 Yol
Deneme 31 Foto-Sentez 32 Buse Günah
Değildir
Yıldızların Altında
Hikaye

37 Başka Dilde
Aşk
Filmsever

İ
Ç
İ
N
D
E
K
İ
L
E
R

Editörden

Her Şeye rağmen an'da kalmak bütun mesele. Tüm kaygılarından sıyrılmak ve geçmiŐini kenara koymak... İçine ve dışına dönmek aynı anda... Zor olan bu. Müziğin ritminden başka bir Şey duymamak, kendine kulak tıkamak... Ağaçlar yanından kilometrelerce hızla geçerken ve rüzgar saçlarını uçururken an'da kalmak zor olan. Her Şeye rağmen yaşadığını bilerek, hissederek, tadına vararak nefes almak zor olan. Zoru başarmak da bizim elimizde olan.

Sağlıcakla kalın sevgili okur.

An'da kalmanın önemini kavramak ve Őimdide yaşayabilmek dileğiyle...

Bu Sabah

Nesrin Arslan

Soğuk bir sabaha uyanmak,
Buzlu bir pencereden bakarak.
Bütün renkler solmuş,
Doğu olduğunu bilmesem soldaki manzaranın,
-Ki manzara değildir o, aynı evler, aynı cadde, her gün, her gece,
Her mevsim, her sene-
Güneşi aramazdım o yönde.
Bir tembellik var nedense bu sabah gördüğüm her şeyde.
Kumruları da duymadım, kuşlar da yoktu ne bahçede ne gökte.
Güneş bile uykuda bulutları çekmiş üstüne.
Terk edilsem bile bilmeyecektim,
Birbirine benzeyen bu günlerde.

Kim bilir bu kaçınıcı günü böyle uyanışımın,
Uzak ufuklara dağlara hasret.
Hayret diye bir şey varmış; hayret!
Kim hissetmiş ilkin acep?
Ne görmüş ne duymuş?
Kör mü olduk, yoksa bilmez mi olduk kıymet.

Senin Şiirin

Demirkan

Bir anda
Tek başıma kalakaldım
Yapayalnız...
Bir suçlu aramaya gerek yok
Ben böyleyim
Ve bu böyle sürüp gidecek.

İşte bu senin şiirin
Gel, baştan yazılsın
Baştan yazılsın isterim
Devam etmesin böyle
Sen böyle değilsin.

Şu durumda en çok, senin
Mütemadiyen üzgün olmandır
Beni üzen.
Mütemadiyen üzgün
Mütemadiyen sitem.

Şiirhane

Ortada Yaşamak

Kamil Ergin

Bereketli olsun harman, bereketli olsun,
Küllerini savurduk hüznün aşk tarlasında,
Deste deste yığınlara kibrit çaktık,
Gece düşlerinden süzülen hüznü yaktık,
Birlikte, aşk tarlasında, eylül ortasında,
Yaktık hüznümüzü!
Bereketli olsun harman, bereketli olsun.

Pembe yelek, yeşil gömlek, uçtuk bir baharda,
Yerin cazibesi bedenimize işlemezken,
Hızla bitti yollar, hızla geçti yıllar,
Uçuşan sözcükler ve uçuşan sayılar...
Ne sen, ne ben... Öyle olsun istemezken,
Sildik izimizi!
Kahve yelek, sarı gömlek, göçtük bir baharda.

Çekiyoruz cezasını, geç kaldık yaşamaya,
Savrulup giderken bir araftan bir arafa,
Sükûtun bedeli cenneti görmemiş,
Anladık... Yaşamak meğer sevmekmiş.
Sen taş kalp, ben taş kafa,
Bildik suçumuzu!
Çekiyoruz cezasını, geç kaldık yaşamaya.

Kederimiz bizi ağlattı, hem sabaha kadar,
Kar gibi lütuflar yağarken başımıza,
Hisleri öldürüp yufka toprağa gömdük,
Kırık bir aynada yırtık bir resim gördük,
Şimdi girerken yeni yaşımıza,
Döktük yüzümüzü!
Kaderimiz bizi ağlattı, hem sabaha kadar.

Ne yaşayabildik, ne ölebildik, kaldık ortasında,
Taa ki alın yazımız önümüze düşesiye,
Hareketsiz, ölece, mumya gibi kalakaldık,
Hayal gibi gerçek, gerçek gibi hayale daldık,
Vakti gelmeden, üç kuruşa, hem de veresiye
Sattık ruhumuzu!
Ne yaşayabildik, ne ölebildik, kaldık ortasında.

Sonbahar

Eylül'dü.

İzlerini çizdiği zaman ansızın gidişin,
Şimdi yoktu bi anlamı suskunluğun.

Çırlıçiplak kalakaldım sessizliğinin orta yerinde.

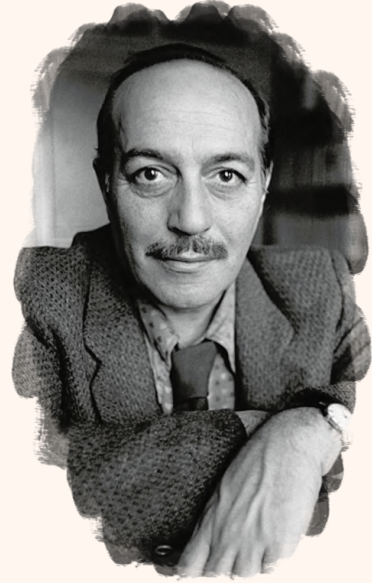
Sonra sesime yankı vermeyen uçurumlar kıyısında yürüdüm bir zaman

En çok sesini aradım.

Gözlerinse asılı bıraktığın yerdeydiler hâlâ.

Gözlerini sildi zaman..

Cemal Süreya

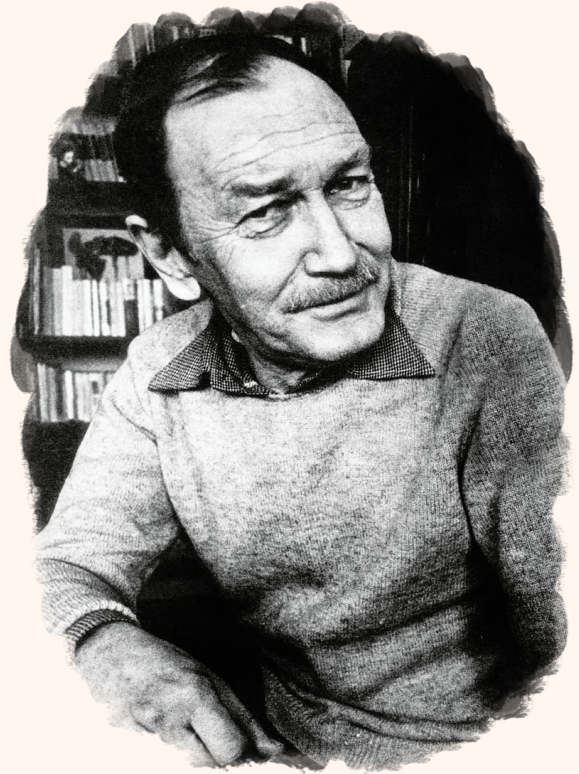
oysa ben akşam olmuşum
yapraklarım dökülüyor
usul usul
adım sonbahar

Attila İlhan

Gözlerimde bir yağmurlu gün başlar;
Vakit ikindedir Eyüp sırtlarında
Bulutlar vardır, pembeden, beyazdan
Mevsim sonbahardır sessiz ve taze.
Nemli otlar, çekirgeler, solgun yüzün
Bir gülüş, bir mahzun bukle saçlarında
Bir eski çiçeği andırırısın yazdan.
Ve bir şarkı başlar kahvelerin birinde
Bizi ömrümüzden alır götürür,
Bir şarkı, faslı hicazdan.

Turgut Uyar

En güzel rüyaların bile bir sonu vardır:
Bir bahar rüzgârından alarak bir sabah hız
Mevsimlerin ömrünü yaşamıştı aşkımız.
Onu şimdi kaybettim ve şimdi sonbahardır.

Yaşar Nabi Nayır

Göç

Kübra Kol

İnsan insanı yolculukta tanır derler. Ben kendimle ilk tanıştığımda bir otobüsün arka koltuğunda, cam kenarındaydım. 18 yaşında içimi kıpır kıpır eden o heyecanla, bir gün üç saat süren Van-İzmir yolculuğumda gözümü bir an bile kırpmadan, otobüsün geçtiği her yeri kaydettim hafızama. Van'ın 17 evi olan bir köyünde 6 çocuklu bir ailenin tek erkek çocuğu olarak geldim dünyaya. Bazı zamanlar köye şehirden takım elbiseli adamlar gelirdi. Hayattaki en büyük şansım da takım elbiseli adamların ben 7 yaşındayken köye uğramalarıydı. Milli Eğitim'den gelen öğretmenler, köyde eğitim çağına gelen çocukları yarım saat uzaklıktaki okula yazdırırlardı. Çünkü onlar gelmezse buradan kimsenin okula çocuk yazdırmayacaklarını bilirlerdi. Benim hayatım o öğretmenlerin bizim köyü keşfetmeleriyle değişti. Yoksa hiçbir şeyden habersiz öylece yaşayıp gidecektim. Bu köyde bilinenin aksine kızı olan şanslı sayılırdı. Ne kadar çok kız çocuk o kadar çok para demekti. Kızlar 12-13 yaşına geldikleri vakit büyük köyden gelenler ev ev dolaşır, erkek evlatlarına kız satın alırlardı. En az 5 yıl geçim sağlayacakları başlık parasını harcarken çocuklarını evlendirdiklerini düşünerek vicdanlarını rahatlatan anne babalar, kız çocuklarını büyütüp besleyip faydalandıkları inekten farklı görmezlerdi. Onlar için kız çocuk geleceğe yatırımdan başka bir şey ifade etmezdi. Büyük şehirdeki kredi, birikim; burada kız çocuk olmuştu her zaman. Bu acımasızlığın farkında olup değiştirmeye gücümün yetmiyor olması sırtımda bir yükü. Güçsüzlüğümden, benden sadece bir yaş büyük ablamın önüme koyduğu yemekten, yıkadığı çamaşırımdan utanıyordum. Onlar da utanmalıydı. Bir şeyler yapmalıydım. Ama beni görmezlerdi. Çünkü burada onlarla yaşıyorken onlardan bir farkım yoktu. Bu insanlara medeniyetten önce vicdan lazımdı. Her insanın içinde olan, ama insanın işine geldiği zaman duyduğu o sesi onlara her an duyurmayı öğretebilmem için beni ciddiye almaları gerekirdi. Saygınlık için tek gereken şey eğitimdi, gidip onu almalıydım. Eğer burada bu kötü düzene dur diyemezsem onurlu bir yaşam sürdürdüm de diyemezdim. Her insan bir görev için gelirmiş dünyaya; konuşamayan onca kız çocuğunun, ablalarımın sesi olmaktı benim görevim. Bunu hissediyordum. Bir yolculukta görmüştüm hayatımda görmediğim onca şeyi. Arabalar, insanlar, yollar, yemekler, mağazalar, trafik ışıkları, binalar, yol kenarında gördüğüm çeşit çeşit hayvanlar... Dünyaya yeni gelen bir bebek gibi izledim her birini. Kitaplarda anlatılan her şey şimdi yer buluyordu zihnimde. Hayat, doğup büyüdüğüm yerden ibaret değildi. O yolculukta keşfettim en sevdiğim rengi, müzik dinlemeyi sevdiğimi. Kendi iç sesimi hiç bu kadar net duymamıştım. O yolculuk benim kendimle ilk yalnız kalışımıydı.

Eren Boz ile

RÖPORTAJ

Öncelikle sizi tanımayan okuyucularımız için kendinizden biraz bahsedebilir misiniz? Kimdir Eren Boz?

Adana'da doğdum, büyüdüm, üniversite için Eskişehir'e gittim ve orada grafik bölümünde okudum. Üniversiteden sonra ajanslarda çalışmak istemediğimi düşündüm ve dövme makinesi aldım. Pandemi nedeniyle dövmelere ara vermem gerektiğinde şimdiki anlamda Instagram'da bir şeyler çizmeye başladım.

Çizim: Bihter Yıldız

Sanatla ne zaman ve nasıl tanışmıştınız? Sanatçı olmak için mi yola çıkmıştınız?

Anaokulunda, bir resim dersinde herkesin göğü beyaz, bulutları mavi çizdiğini gördüğümü hatırlıyorum. Ben bulutları beyaz çizmeyi keşfeden çocuktum. Göz önünde olan ve bu yüzden görmesi güçleşmiş şeyleri açığa çıkarmak için kullandığıma inanıyorum sanatı. Sanatçı olmayı umursamıyorum, bir benlik inşa etmeye çalışıyorum; sanat bu inşaatın kirislerinden birisi.

Kendinize has bir tarzınız var, bunun oluşum sürecini merak ediyoruz. Kendinizi nasıl buldunuz?

Kendimi henüz bulmuş değilim, tarzım belki de bir moladır. Başka bir şey olmalı yoksa kendimden sıkılırım. Ve çizimlerim bana has değiller bence, dünyada birçok örneğini görmek mümkün. Aynı kolektif bilincin meyveleridir belki.

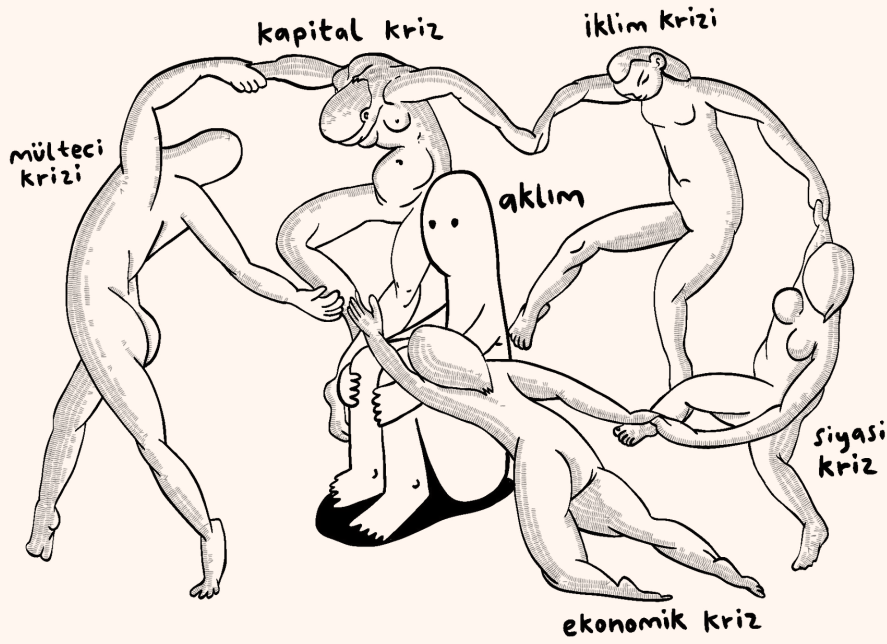
Özellikle sosyal medyadaki paylaşımlarınızda sanat ve felsefeyi harmanlayıp eserlerinizi kendi tarzınızla ortaya koyuyorsunuz. Sizce sanatın sanat olabilmesi için bizleri düşündürmesi mi gerekir, yoksa sadece görsel bir zevk vermesi yeterli midir?

Bence bir şey anlatmalı, bir şey anlatmıyorsa bile anlatacak bir şeyleri olmalı. Hiçbir şey dememek için zahmete girmeyi anlamsız buluyorum.

"Aynayla Röportaj" serinizde zihninizin en derinlerindeki soruları bizlerle cesurca paylaşıyorsunuz. Hepimizin kendine sorduğu soruların yanıtlarını da veriyorsunuz. Düşüncelerinizi böyle büyük bir kitleyle paylaşmanın size nasıl bir geri dönüşü oldu?

Büyük bir kitleye hitap ediyormuş gibi hissetmiyorum öncelikle. Sosyal medyanın böyle yanıltıcı bir yanı var. Evde yalnız başıma, sadece kedimle oturmuşken, telefon aracılığıyla yüz bin kişiye hitap etmekle on beş kişiye hitap etmek arasında pek bir fark hissedemiyorum.

Çizdiklerimi başkasından çok kendim için yapıyorum. Bazı düşüncelerin kafamda dönüp durması rahatsız ediyor beni, uykularımı kaçırıyor. Onları çizip kurtulmam gerekiyor. "Hadi insanlarla bu düşünceyi paylaşayım" demiyorum, daha çok "Bu zehri akıtmam lazım" diyorum.

Çizim: Eren Boz

Eserlerinizi oluştururken kitaplardan yararlanıyor musunuz? Sizi etkileyen, size ilham veren kitaplar nelerdir?

Kitap okumadığım zamanlarda düşüncelerim yavanlaşıyor, aklımın yakıtı bitiyor. Psikolojiye yönelmeyi seviyorum. Bu aralar Erich Fromm'un kitaplarını okuyorum daha çok. Onun dışında Maurice Blanchot'nun çok güzel bir etkisi var zihin üzerinde. İtalo Calvino keza. Bazen şiirler okuyorum zihnim tekdüzelikten çıksın diye. Sohrab Sepehri'nin güzel şiirleri var, tavsiye ederim. Borges'e çok büyük saygı duyuyorum. En sevdiğim kitap "Yüz Yıllık Yalnızlık".

Eserlerinizin oluşum aşamasından biraz bahseder misiniz?

Şimdilerde yaptığım çizimleri, ilk başladığım günlerden beri hiç külfet olarak görmedim. Günlük hayatımın parçalarından birisi. Dış fırçalamak gibi. Bazen rüyamda gördüğüm bir şey üzerine düşünüyorum, bazen gece uykuya dalmadan önce aklıma takılan bir düşünceyi irdeliyorum. Sonra çıkmak istiyorsa çıkarıyorum kafamdan.

Röportaj

olmak, ne yorucu bir eylem
asırlardır koşuyor gibiyim

Çizim: Eren Boz

"Sanat toplum içindir" anlayışını benimsediğinizi söyleyebilir miyiz? Geniş bir kitleye hitap ediyorsunuz, kendinizi topluma karşı sorumlu hissediyor musunuz? (Eserlerinizde üzerinde durduğunuz konular toplumun bilinçlenmeye olan ihtiyacına binaen diyebilir miyiz?)

Sanat bence sanatçının kendisi için. Sanatçının kendisi toplum için olursa pek hoş olur, olmazsa sanatçının kendisi bilir. Ben bilinçlendirmeye değil, bilinçlenmeye çalışıyorum. Anladıklarımı değil, anlamaya çalıştıklarımı anlatıyorum. Yol göstermiyorum, beraber yürüyorum.

Son olarak okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı? Sanatla ilgilenmek isteyen gençlere ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Okumak çizmekten çok daha önemli. Zihnin anlatacak bir şeyleri olmazsa sanatsal taşmaya ihtiyaç duymaz. Sanat görsel bir şölen değil bence, bir kavga. Bu kavgaya mümkün oldukça güzel zihinlerden oluşan bir çeteyle gitmek gerek.

Röportaj

Masallara İnanan Şiir

Burçin Laçin Altay

Sesinde hayali bir kahramanın son sahnesinin hüznü
Bir masalın mutsuz bitişi dolaşiyor yalın ayak
Hüznün yakıcı ezgisinin tuhaf fısıltısı
Şiirler ki masalların sesiyle büyümüş
Sevdanın elleriyle serpilmiş
Hasretin yangınıyla kavrulmuş
Dilsiz bir kelebek...

Sesinde çıkmaz sokakların umutsuzluğu
Soğuk havaların ruhu yağmalaması
Üşütüyor her köşe başında
Kavuşmaya hevesli eski aşkları
Şimdi şiirin kalbinde bir kurşun
Sevdanın kalbinde bin kurşun
Hasretlerin umudu paramparça...

Sesinde rüzgârın kendi kendini duvarlara vurması
Çarpması suskunluğun kalabalıklarda
Kırılması cam bardakların ruhun içine içine
Pencerelerde beklenen uzun yolların gelmeyi
Kavuşmaya yüzü yok ki sevdalı ellerin
Şiirin kalbine kurşun atıldığından beri...

Sesinde tüm sözcükleri yutkunmuş dilsiz bir kelebek
Kanatlarında üzgün desenleri...
Konmaya korkak kuşların göğü delip geçişi
Yorulmuş kanatların mecalini umursamayan bir kin
Sesinle vurmuşsun bütün şiirleri -Haberin yok-
Sen yoksun, kendini şiirde vurmuşsun
Sen sesinde kaybolmuşsun...

Güneş, dünyaya gelen nur yüzlü bir bebek gibi doğuyordu. Yakınların sevinç çığlıkları gibi ötüşen kuşlarla seviniyordu dünyanın benim olduğum yanı. Önümde kıllı bacaklarımdan uzamış, soğuk mermere dayanan, körpeleşmeye başlamış, yer yer soyulmuş, şu genç yaşımda erken bunadığımı düşündüren topuklarım ve ucunda türlü parmaklarımın, bilinçsizce hareketlendirmelerimden ötürü farklı zaman aralıklarında soğuk, yer yer paslanmış, demir parmaklıklara değişimini hissetmemle çocukluğuma döndüm. Her yaz cumasının gecesinde, ailemle, gecenin serinliği şükrettiren kıymetli bir lütuftu ve bundan yararlanmak için sıcak çaylarımızı balkonda içerdik. Onlu yaşlarımın başında, çay tiryakisi ailemin dayatmalarıyla alıştığım bu sıcak nimet, söylentilere göre harareti almış. O zaman buna inandım. Şimdi ise kararsızım. Yine böyle bir yaz cumasında, çocukluğumdan uzak, farklı bir balkonda, akşam ve gecenin amansız takipçisi sabahın ilk saatlerinde oturuyorum. Aynı kalan şeylerse elimdeki sıcak çay ve vücudumun belli bölgelerinde, en çok da sıfır kollu giysim sayesinde çıplak kalan omuzlarımda hissettiğim serinlikti.

Görece büyük bir şehrin dibinde yine görece büyük bir şehrin kasabasındayım şimdi. Çocukluğumdan uzakta... Bu cuma akşamındaysa beni hafızamın belirsizlik, gizem ya da özlem dolu sandıklarından birine götürecek bir anahtar bulacak mıydım? Aynı bu soğuk mermer ve parmaklıklar gibi... Görece büyük şehre gidecek, bir yakına konuk olacaktık. Abla derim kendisine, kuzenim olur. Çoktandır uzaktık. Buraya taşınınca dip dibe iki büyük şehirde komşu olduk. Vakit yaklaşırken yola çıkmaya koyulduk. Ehliyet alma girişimlerinden daha ne kadar uzak duracağımı bilmezken babamın direksiyon tutuşuna da, vites geçişlerine de dikkatimi vermeden yine kafamda yola çıkacağım. Kulaklığım canımı acıtır da çıkarmak zorunda kalmak gibi bir cehennem anına girersem dikkat kesilebilirim belki o ne yaptığını bilen usta el hareketlerine.

Zile bastım. Bize boğuk gelse de içeriden gayet tiz duyulduğunu anlayabildiğim bir zil tonuydu. Kapı açılıp bedenlerimizin arasında havadan başka engel kalmayınca sanki uzun zamandır hatırlayamadığım ya da bilerek unutmaya çalışıp da ancak yine akışla unutabildiğim bir şeyi hatırlar gibi bir hisse kapıldım. Kötü haber: Cenaze. Halam. Beynimde hızlı bir akış başladı. Film şeridi. Ama aklım aynı zamanda hayattaydı. Selamlaşıp öpüşüyorduk. Ablam dedim, özlemiştir.

Sofra hazırdı. Bekleniyorduk. Oturduk. Sohbet, yemekler. Her şey normaldi. Hafızamın sandıklarında eski birkaçının açılmaya başladığını hissettim. Unuttuğum ve unutmak istediklerim gözlerimin önüne seriliyordu. Gömüldüğü gün gelirken akış yavaşladı ve bu anı hazmetmek için tuvaleti seçtim. Kalkarken sandalyem rahatsız edici derecede gıcırdadı. Klozete oturduğumda yavaşlayan akışa girdim. Soğuktu. Yüzünü göremiyorum. Tabut kapağı açılmış ama kefene sarılı. Yanağımdan aşağı bir serin gözyaşı kayıyor. Tasasız bir kış sporcusu gibi. Tepede gömülüyor. Patikadan mezara doğru ilerlemek, bir parça toprak da ben atmak istiyorum. Yapamıyorum. Gideyim diyorum, döneyim arkamı. Bacaklarım kıpırdamıyor. Andan da çıkamıyorum. Yüzünü, sesini hatırlayamıyorum. Bırak gideyim.

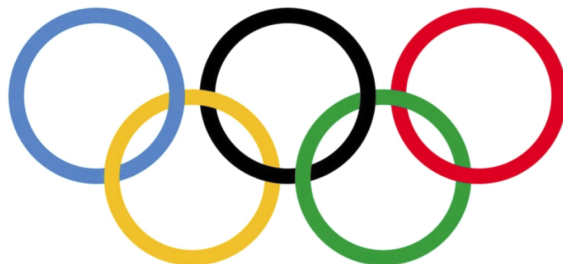
Şiddetle tıklatılan zavallı kapının sarsılmasını gördüm gerçeğe dönerken. Ardından önce çokça boğuk sonra normalleşen sesi duydum. İyiyim, dedim. Oh çekişlerini duydum. Masaya geri döndüm. Ablam, "Börek yemedin" dedi. Şükranlarımı ileterek börekten bir ısırık aldım. Kıymalı. Aman Allah'ım bu tadı hatırlıyorum. Yine gidiyorum. Hala. Önümdeki sehpa börekler var. Kollarım ne kadar da zayıf. Onlu yaşlarımın başlarındayım belli ki. Hatırlıyorum. Cumanın kovaladığı cumartesi gecesi. Her hafta orada olurduk. Halam. Canım. Seni nasıl unutturum. Neredesin? Fırından dahası mı çıkıyor? Yerimden kalkamıyorum yine. Bu bir anı. Böreği tadıyorum bu sefer de geçmişte. Aynı tat. Derken görüş alanıma giriyor. Pamuk yanaklı halam. Özledim. Ama acım yok. Olması gereken buydu. Acıyı yok etmek için çok uğraştım. Bir şekilde unutayım derken seni de unuttum. Beni affet. "Yiyin halasının, afiyet olsun" dedi. Güldüğümü hissettim. Sevgi dolu. Gerçeğe dönerken yanağımdan sıcak bir gözyaşı kaydı. Onun kucaklaması gibi... Sımsıcak.

Bir Oluruz Yolunda

TOKYO ● 2020

Dünyadan

Nicaragua'dan

-S. Pérez

"Me asome a la ventana
Y ya no está lloviendo,
Me asome a tu mirada
Y estabas ardiendo"

*

"El tiempo separa lo que el hombre une,
El tiempo os separa,
Todos los cuerpos se pudren"

*

"A pesar del frío y la soledad,
En el infierno también florece"

"Camdan dışarı bakıyorum
Artık yağmur yağmıyor
Sana baktığımda ise,
Gözlerin yanıyor"

*

"Zaman, biri birinden ayırır
Zaman, bizi birbirimizden ayırır
Ve zaman,
Bedenlerimizi çürütendir"

*

"Yalnız ve soğuk olsam bile
Biliyorum,
Cehennemde de çiçek açar"

Progresif Rock ve

Onun Değeri En

Az Bilinen

Grubu:

Camel

Ahmet Öztürk

Artık hayatımızın yadsınamaz bir parçası olan müzik, iyisiyle kötüsüyle; eğlenceliyle, efkârlısıyla, öfkeliyle; hareketlisiyle, sakiniyle ve daha onlarca özelliğiyle bize bizden duygularla yaklaşıyor. Çoğu durumda moralimiz ve ruh halimize göre bize eşlik ediyor. Peki müziğin bize bu kadar dokunabilmesindeki sır nedir? Nasıl oluyor da 7 tam, 5 yarım nota farklı hallere girerek bizi en derinlerimizden etkileyebiliyor.

Müziğin insanlık tarihi boyunca geçirdiği tüm serüveni işlemeyi düşünmüyorum bu yazıda. Ama elimden geldiğince Rock tarihine, Rock'ın alt türlerine ve spesifik olarak Progresif Rock kültürüne değinmeye ve şahsi kanaatimce, Progresif Rock tarihinin yeterince değerin bilinmediğini düşündüğüm grubu Camel'dan bahsetmeye çalışacağım. Kitabı bilgilerle (Vikipedi'nin de yardımıyla) başlıyoruz.

Basitçe Rock 1950'lerde ABD'de "Rock n Roll" olarak "Blues" ve "Country" tarzlarından oldukça etkilenmiş olarak çıkan bir tür. Müzikal açıdan elektrogitar, bas ve bateri merkezli bir tür Rock. 1960'larda farklı türlerden de etkilenen "Saykodelik Rock"; ilerleyen dönemde sanatsal öğeleri daha fazla kullanan "Progresif Rock", şovmenliği ve görselleri kullanan "Glam Rock", kendi içinde de büyük çeşitliliğe sahip olan ve çok yüksek ses öğeleri barındıran "Heavy Metal" gibi türlerin doğuşunda etkili olmuştur. Daha sonra 70'lerin ikinci yarısında "Punk Rock", 80'lerde "Alternatif Rock", 90'lardan itibaren "Grunge" ve "Indie Rock" gibi türler piyasada yerini almıştır. Kısa bir anekdot, Grunge yaklaşık 10 yıl piyasaları alt üst etmiş bir tür aslında, fakat şu aralar devri kapanmış durumda. Tabii ki hala türü devam ettirmeye çalışanlar var ama ne yazık ki eski devrinin yanına yaklaşamıyor hâlâ.

Şimdi gel gelelim Progresif Rock mevzumuz. Progresif Rock 1960'ların sonları, 70'lerin başlarından itibaren genellikle Britanya kökenli grupların Rock müziğini sanatsal olarak ileri seviyelere çekme girişimleriyle ortaya çıkıyor. Standart Rock gruplarından farklı olarak bent-nakarât düzenindeki şarkı yapılarının ötesine geçerek "Rock müziğinin teknik ve kompozisyon sınırlarını" zorlamışlardır. Aranjelerinde de klasik, caz, avangart gibi unsurlar bulunur (Türler grupların da tarzına göre çeşitlendirilebilir). Şarkılar enstrümantal olabilir. Sözleri olan şarkılar da normalde Rock'da yaygın olan aşk-meşk, dans konularından farklılık gösterir. Daha kavramsal, soyut, edebi, felsefi ve/veya fantastik öğeler içerir. Çalınan enstrüman skalası da genellikle standart Rock enstrümanlarından fazladır. Özellikle klavye ve onun da alt türlerinden Syntesizer gibi çeşitli klavyelerin çokça kullanıldığı türde, yan flüt, kontrbas, saksafon, üçgen gibi müzik aletleri de çokça kullanılır.

Progresif Rock ve Onun Değeri En Az Bilinen Grubu: Camel

Biraz egzotik bir tarz da olan Progresif Rock; şarkılarının uzunluğu, teknik açıdan karmaşıklığı, aksak ritimleri ve doğaçlamalarıyla diğer Rock türlerinden ayrılır basitçe. Frank Zappa, The Moody Blues, Deep Purple ilk Progresif Rock grupları arasında sayılabilir.

King Crimson, Yes, Genesis, Pink Floyd, Gentle Giant, ELP (Emerson, Lake & Palmer), Jethro Tull ve Camel gibi İngiliz gruplar bu tarzın en etkili ve önemli temsilcilerindedir. Bu isimler Vikipedi'ye göre. "Yardbarker" adlı bir site daha 2 gün önce (19 Ağustos'ta) "Tarihin en iyi Prog-Rock grupları" adlı bir yazı yayınladı (Sitenin kalitesini vs. tartışmıyorum, güncel sitelerden aktarmak istiyorum. Her ne kadar güncellik, aslında bizim için çok da önemli olmasa da -malum tüm gruplar 70'ler grupları-daha önce baktığım çoğu yerden biliyorum ki Camel ya listelerde yok ya da altlarda).

Sitede sayılan diğer isimler ise The Alan Parsons Project, Dream Theater (ki aslında Dream Theater Prog-Metal grubudur), Fates Warning, Gentle Giant, Kansas, Mars Volta, Porcupine Tree, Procol Harum, Queensryche, Rush, Soft Machine, Supertramp ve Tool (bu da tür bazında tartışılabilir yine). Bakın bu sitenin saydığı 20 grup var. Bazılarının ismi Vikipedi'de de geçiyor diye buraya hususi olarak yazmadım. Ama dikkatinizi çekmek isterim ki ikinci yazıda geçen 20 grup arasında Camel yoktu! Kısaca grup hakkında birkaç kitabı bilginin ardından devam edeceğim buraya.

Şimdi kim bu Camel? Camel, Andrew Latimer öncülüğünde kurulmuş, günümüze kadarki yolculuğunda yaklaşık 17-18 grup üyesi eskitmiş ve İngiltere'de kurulmuş bir grup. Çıkarttıkları albümlerde genellikle konsept konular işlemeyi de seven grubun, örneğin "The Snow Goose" albümünde Paul Gallico'nun aynı adlı kısa hikâyesine; "Moonmadness" albümünde her grup üyesinin kişiliklerine; "Nude" adlı albümünde bir Japon askerinin gerçek hayat öyküsüne; albümün adını da veren "devenin yürüyüş metresi" anlamında "Rajaz" albümünde de daha çok doğu esintilerine dayanan konsept albümleri vardır.

Dostlar, benim de doğduğum günden beri Camel dinlediğim söylenemez. 2-3 sene öncesinde bir kişiden aldığım tavsiye üzerine dinlemeye başladım ben de. İlk dinlediğim şarkıları da Rajaz'dı. Şarkının 8 dakika 18 saniye olduğunu görünce "Bu ne ?!" dedim "8 dakika ne dinleyeceğim ben bunu?". Şu an açıp tüm Rajaz albümünü baştan sona dinliyorum, bittiğini de anlamıyorum bazen, düşünün. Açıp baştan sona hepsini dinleyebildiğim ilk albümler Camel'ın "Rajaz (58:10)" ve "Stationary Traveller (41:51)" albümleri. Herkese de şiddetle tavsiye ederim bu arada. Başta, albümlerin de adını taşıyan şarkıları tabii... Albümleri baştan sona dinlemeyi herkesin isteyeceğinden şüpheliyim.

Dinleyince fark edeceksiniz ki müzikalite olarak bizlere çok çok da yabancı değiller. Hatta bazı şarkıları dinlediğinizde "Ya ben bu tarz ne dinlemişim daha önce" diyebilirsiniz. Cevap yüksek ihtimalle "Anadolu Rock" olacaktır çünkü Anadolu Rock bünyesinde bolca Progresif Rock esintileri taşıyan, Progresif tarzdan çokça etkilenmiş bir türdür.

Progresif Rock ve Onun Değeri En Az Bilinen Grubu: Camel

Progresif Rock dinlemeleri zordur arkadaşlar. Şarkılar uzundur, matematikleri yoktur, bir anda “Noluyo ya?” derken makam-gam değişir, aklınızı alır şarkı. Arka planda oynattığınızda şarkı değiştirdi sanarsınız, bir bakarsınız aynı şarkının 12. dakikasındasınızdır. Ancak Camel dinlerken o uzun süren şarkılar, o kadar tatlı ve bir o kadar da yormadan geçip gider ki anlamazsınız.

Yahu bu grubun Spotify’da Rajaz ve Stationary Traveller gibi dehşet kaliteli iki albümü yok. Eminim daha yayınlanmayan albümlerinin de olduğuna. YouTube gibi platformlarda grubun bu albümlerini alakasız alakasız insanlar yüklemişler ve telif falan yiyorlar aralıklarla. Grup da kendi kıymetinden bihaber. Olacak iş değil.

Her ne kadar yurt dışı kaynaklarından Camel’in değerinin yeterince bilinmediği kanaatindeysem de Türkiye’de (bence şaşırtıcı bir şekilde) grup inanılmaz kıymetli. Sizler için ne kadar değerlidir bilemiyorum ama Ekşi Sözlük’te 29 sayfa entrysi var grubun. Herkesin hep bir ağızdan ikrar ve tekrarlarla hayranlıklarını belirttiği başka bir sayfa zor bulursunuz. Bir de herkesin ortak kanaati grubun değerinin her nedense çok az bilindiği.

Son olarak Camel’in Mirage diye bir albümü var, kapağı Camel sigaralarının kapağıyla aynı. Hatta bu bir mevzu oluyor. Şöyle ki; albüm Rolling Stone dergisinin en iyi 50 Prog-Rock albümleri arasında 21. sırada yer almasına rağmen İngiltere’de chartlara giremiyor, Amerika’da ancak ilk 200’de yer buluyor ve satışları da ziyadesiyle başarısız kalıyor.

Şimdi bakın dostlar burada şöyle bir söylenti var: Camel grubu, adını, bildiğimiz hayvan olan devenin kendisinden almak yerine, grup üyelerinin de çok sevdiği sigara markasından alıyor, deniyor. Problem de herkesin grup üyeleri kadar, kanserojen bir tütün ürününe aynı sevgiyi (!) göstermiyor olması aslında. Mirage albümü Amerika versiyonunda sigara ile aynı kapağı taşıyarak sigara markasının reklamını da yapmış oluyor ki bir müzik grubunun bir sigaranın reklamını yapması 70’lerde bile büyük bir problem teşkil ediyor grup adına. YouTube’da grup üyelerinden birinin videosunu izlemiştim. Kendisinin, müzik gibi insan ruhunu besleyen bir oluşumu temsil eden bir grup olarak zararlı etkileri olan bir maddeyle yan yana gözükmenin çok da mantıklı olmadığı minvalinde bir kesiti var.

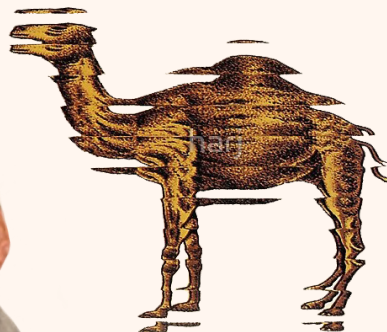
Bu yazı uzun süredir içimizde kalan Camel sevdasını duyurma isteğine binaen vücut bulmuştur dostlar. İsterseniz bir bakın derim. Saygılar.

Gitar & Vokal:
Andrew Latimer

Bateri:
Andy Ward

CAMEL MIRAGE

Bas Gitar:
Doug Ferguson

Klavye:
Peter Bardens

Raf
Eylül-Ekim

Kerem Gibi

Nazım Hikmet Ran

Hava kurşun gibi ağır!!

Bağır

bağır

bağır

bağırıyorum.

Koşun

kurşun

erit-

-meğe

çağırıyorum...

O diyor ki bana:

— Sen kendi sesinle kül olursun ey!

Kerem

gibi

yana

yana...

"Deeert

çok,

hemdert

yok"

Yürek-

-lerin

kulak-

-ları

sağır...

Hava kurşun gibi ağır...

Ben diyorum ki ona:

— Kül olayım

Kerem

gibi

yana

yana.

Ben yanmasam

sen yanmasan

biz yanmasak,

nasıl

çıkır

karan-

-lıklar

aydın-

-lığa..

Hava toprak gibi gebe.

Hava kurşun gibi ağır.

Bağır

bağır

bağır

bağırıyorum.

Koşun

kurşun

erit-

-meğe

çağırıyorum.....

Şiir

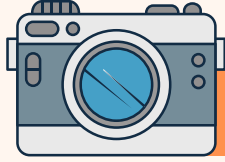

Foto-Sentez

Nurunnisa-İstanbul

Gecenin Sessizliğinde

Müzeyyen Unat

Menekşe kokulu elimde kalem, duygular en koyu hali ile beyaz sayfayı ağlatıyor. Derinde, izde kalan her duygunun hatırası düşüyor kelimelere. Geriye dönünce acıya, hüzünlerin izine dokunuyorum her seferinde. Yalnız, kimsesiz, sessiz saatleri bekliyorum... Düşümleniyor önce kelimeler, gecenin en derin saati gelene kadar. Gece, bütün çıplaklığıyla gösteriyor bana sefaletimi, meçhullüğümü. Sanki kalabalıkta annesini kaybetti içimdeki çocuk... Çağırıyor, arıyor gözlerim bir yakınlığı. Söylüyorum hüzne meyilliyim, aydınlık bana göre değil! Gündüzler çalıyor beni, gecemi gündüzler örtüyor. Bir katre yağmurun damlasında arıyorum bir seviyi. Uçurtması göğe yükselmiş o çocuğun gözlerindeki sevinçte, çiselenen yağmurun ilk telaşında, ağaçların göğe yakın yapraklarında, karanfilin kırmızısında... Hangi kelimelerle daha acınası durur bilmiyorum fakat söylemezsem ruhumu yaralayacak gibiyim.

Ritornello

Sevinç Beysun Sağar

Birleştirici olan gücünün ve amacının aksine, öyle bir hızla savurdu ki ruhunu; kış gibi, dört mevsimin, kışı gibi. Çabalamak, beklemek, hissetmek ve istemek, benliklerinden sıyrıldılar. Sorgulamak, gücünü kaybetti. İnsanlar, amaçlar, bilinenler, birbirlerine girip birbirlerinde karıştılar. Yok oldular. Sallanan bir merdivene tırmanır gibi, tuşlara kesik kesik basıp kanattı müziğin ruhunu. Tüm bunlar, geriye hoş bir seda bırakan, ahenkli ve yavaş bir süreye yayıldı. Zamanın kendisi fark etmedi, yaşam fark etmedi, doğallığıyla öyle bir geldi ki, sekiği baş döndürdü, durmadı.

Fazlaştı, taştı, dönüştü, yok oldu, varlaştı. Tek bir şey değil, milyonlarca şey. Yedi hanelilerin lafının edildiği günlere, biraz Bach dokundu, biraz İtalyanca; sempati ve saygıyla yürüyorum...

Uzaklaşınca, sanki evren kurulurken büyük patlamayla savrulmuş gibi, ama son derece canlı ve hareketli, kıpır kıpır ve diri, yorgun ve bencil, bakan ve gören; uzaklaşınca sanki evren kurulurken uzayda süzülerek izlemiş gibi, uzaklaşınca baktı, gördü, anladı, sordu, bıraktı. Uzaklaştı.

Herkes diğerinden. Birbirinden.

Fakat, Müzeyyen; bu derin bir tutku oldu, içe işledi, zevk alındı. Peki ya, kız kardeşleri Güneşin, siz söyleyin, yalnızca bir alışkanlıktan mi ibaret?

Ya da, alışkanlık zaten, deriye işleyen bir şey mi? Ruh mu?

Bazı müziklere de hiç katlanılmıyor. Kucaklamak lazım. Lazım mı? Yoo. Geri döndürsen bile, ilerletiyorsun. Ah bu mizah anlayışın, Ritornello...

Zindan Adası

Nazlı Begüm Canlı

Zindan Adası, sizce de çok iddialı bir isim değil mi? Bu filmi yorumlamaya başlamadan önce her şeyi bir kenara bırakıp filmin adını incelemek gerek bence. Zindan Adası, ama neden? Film izlediyseniz filmde ısrarla adanın bir hapishane, adadaki bireylerin de birer suçlu olmadığı vurgulandığını görmüşsünüzdür ya da izlerseniz göreceksiniz. Peki bütün bu ifade biçimlerine karşın neden bu filmin ismi Zindan Adası? Bana kalırsa bunun sebebi asıl hapishanenin, filmde kurgulanmış ada değil de bizzat kendi zihinlerimiz olmasıdır. Peki ben bunu nereden çıkardım? Etkileyici bir giriş yapmak için mi uydurdum? Film izlerseniz garanti ederim ki böyle düşünmemin asıl sebebinin anlayacak ve bunun basit bir kelime oyunundan ibaret olmadığını göreceksiniz.

Filmin konusuna gelecek olursak... Filmimiz, evrendeki en tehlikeli, en çaresiz akıl hastalarının tutulduğu; içerisinde olanlar hakkında ürpertici teorilerin yürütüldüğü bir adada geçiyor. Hikâyemiz ise adada tutulan hastalardan birisi olan Rachel Solando'nun esrarengiz bir şekilde hücrelerinden kaçması ve iki adet başarılı adli polisin onu bulmak için adaya ayak basmasıyla başlıyor. Şimdiye kadar hikâyeye size sıradan bir polisiye/gizem filmi gibi geliyor olabilir ancak lütfen sabredin çünkü olaylar bir noktadan sonra aklınızın alamayacağı kadar ilginçleşiyor. Nasıl mı? Size Rachel Solando'nun hücrelerinden hiç ayrılmadığını söylesem? Belki de sanıldığı kişi olmadığını, o hücrede hiç bulunmadığını? Peki ya hiç var olmadığını söylesem? İşte size filmimizin içinde bulunan düşümlerden sadece bir tanesi...

Korkmanıza gerek yok, size filmin tadını kaçırarak herhangi bir bilgi vermeyeceğim ama şimdi sıra filmin can alıcı noktası olan sonunu yorumlamaya geldi. Filmin sonuç bölümü diyebileceğimiz kısmın en başından alacak olursak kendimizi adanın kara kutusu olarak ifade edebileceğimiz deniz fenerinde bulmuş oluruz. Her şeyin yerine oturduğu, bildiğimizi sandığımız şeyler hakkında aslında en ufak bir fikrimiz bile olmadığını öğrendiğimiz yer. Şimdiden şunu söylemeliyim ki deniz fenerinde öğreneceklerinize inanmak istemeyeceksiniz, hatta belki kabullenemeyeceksiniz. Fakat daha ağızlarınızı açık bırakacak noktaya değinmeye yaklaşmadım bile.

O son sahne... İşte o son sahne olmasa şu an burada bu filmin yorumunu okuyor olmayacaktınız. Çoğu kişi ilk izlediğinde son sahneye anlam veremedi, veremeyecek de ama lütfen siz dikkat edin. Anlamaya çalışın, yüzeysel düşünmeyin, derinlerine kadar inin. Sizce iyi bir insan olarak ölmek mi daha iyi, yoksa bir canavar olarak yaşamak mı?

Kendine Yabancı Olan

Himmet Çokal

Eylülün başıboşluğu var üzerimde
Oradayım işte, iki arada bir derede
Gündüzleri yaz, geceleri güz
Aynada seyrettiğim elem dolu bir yüz.

Sözcükler dökülüyor heybemden,
Sımsıkı tutunuyorlar bir şairin dizelerine.
Ayak uyduramadığım bu şehrin gurbetinden,
Sözcüklerin insafına sığınıyorum yine ben, hasretle.

Güz yitiği anılar deşiyor zihnimi,
Kurşuni ağır bir gökyüzü altında
Sağa sola savuruyor eline geçirdiğini.
Bir çöplük kokuşuyor kafamın içinde.

Üzerime geliyor sokağımın yabancılığı,
Darlalıkça darlıyor yüreğimi.
Bildiğini unutturuyor insana, bu havalar.
Benim değil aynada seyrettiğim yüz, bu aralar.

Takvimde sallanıyor, düştü düşecek
Sararmış bir yaprak gibi ekim
Serseri bir eylül bırakmıyor ki yakamı, gideyim.
Nitekim, aynada gördüğüm yüz ben değilim.

Yas

Aybike Ulubaş

Bitip giden, kaybolan, artık olmayan, hayatımızdan çıkan şeylerin ve ölen, kaybedilen, hayatımızdan çıkan insanların arkasından tuttuğumuz sancılı ama asil sürecin tam ortasındayım. Yoğun duyguların, şiddetli hislerin ve ağır sancıların içinden çıkıyor, geçip giden, yaşanılan tüm her şeye dönüp tekrardan son bir kez bakıyorum. Büyük bir ateşte yandım. Midemin, kaburgalarımın, vücudumun tam içindeydi. Bana günlerce acı verdi. Ağladım. Uyuyamadım. Düşündüm. Hem de saatlerce, günlerce, gecelerce düşündüm. Yangın beni ele geçirdi. Midemde başladı, zihnimde hissettiğimde ise artık esiri olduğuma emindim. Durmadan günlerce, aralıksız yandı. Ve son zamanlarda yavaşça harı dindi. Azaldı. Bugünlerde ise kuru kaldı. Fakat korun içteki gizli ve sinsi yanışını unutan ben, yangının söndüğüne duyduğum inanç ile içimdeki kor sızısını yalnızlık acısı zannettim. Günlerdir bir türlü yazamıyordum içimdeki yalnızlığı. Kimseyle konuşmak, görüşmek istemediğim bu süreçte inatla anlaşılacak istedim. Ne gittim konuştum, ne geldim yazdım, ne de geçip karşıma kendimle konuştum. Ta ki bugüne kadar. İçimdeki korun yalnızlık değil de sönmeye yüz tutmuş bir yangının son demleri olduğunu idrak edip bu kuru yaşayana kadar. Bana verdiği tüm acı, tüm sancı ve sıkıntılara rağmen bu yangına güzel bir yas, güzel bir veda gerek. Çünkü şiddeti öyle büyüktü ki günlerce yemeden içmeden kesildim. Öyle güzel yandı ki önüne geçeni yaktı kavurdu. Yanışıyla kendine hayran bırakan bu yangın, yaktığı beni günlerce dört döndürdü. Bazen dünyayı, bu kapkara kirli dünyayı bana unutturdu. Hatta inanır mısınız bazen bana dünyayı güzel dahi gösterdi. Nasıl olur demeyin. Bazı yangınların ateşi sarhoş eder. Beni zil zurna sarhoş etti. Şimdi altında oturduğum onlarca yıllık ağacın ve karşımda dünyadan bağımsız, dertsiz tasasız yüzen ördeklerin şahitliğinde bu uzunca süre içimde süregelen şiddetli yangınımın korlarını yaşıyor ve yasımı tutuyorum. Bende bıraktığı yaraların hepsinin zamanla tek tek iyileşeceğini biliyorum. Ama bugün o yaralar taze ve henüz yeni kabuk tutuyorken onları yaşıyorum. Hissediyorum. Böylesine büyük ve kudretli bir yangına böylesine güzel bir veda edip, saygı dolu bir yas tutuyor olmak bana iyi geliyor. Güzel yandım, güzel yaktın. Aldanışlarım, heyecanlarım, çocukça hislerim ve beklentilerim... Hepsi güzeldi. Fakat her şeyin bittiği, her canlının öldüğü ve her yangının söndüğü bu dünyada bunun da sonuna geldik. Hoşçakal.

İnsan Hakları

Madde 24

Herkesin dinlenmeye, eğlenmeye, özellikle çalışma süresinin makul ölçüde sınırlandırılmasına ve belirli dönemlerde ücretli izne çıkmaya hakkı vardır.

Madde 25

1. Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir.
2. Anaların ve çocukların özel bakım ve yardım görme hakları vardır. Bütün çocuklar, evlilik içi veya evlilik dışı doğmuş olsunlar, aynı sosyal güvenceden yararlanırlar.

Ormanın Kalbi

Burçin Laçın Altay

İçimde yanan bir ormanın yası
Sadece birkaç ufak telaşı vardı
Derin ve sakin nefesinde kaldı
Bilmezdi kalbi, fena insanlığı
Yaşamın kıyameti kalbin yangını...

Vicdanların yoksunluğunda bir ülke
Öldürüyor nefesindeki serinliği
Yaprak yaprak dökülüyor kırmızılar
Canların tüylerinde acı feryatlar
Hasarı telafisiz bir zamanda
Herkesin kıyameti kendi kalp yangını...

Hangi insanın kalbi dayanır ki!
Kanlı canlı bir feryada?
Yankılanmaz mı sesindeki incelik,
Bir ömür boyu kulaklarında?
İçi yanıyor ormanın, içi
Kapkara küllerle kaplı kalbi
Orman yangını dünyanın kıyameti...

Yok Olan Yaşamlar

Furkan Dangır

Hiç yıkılan hayatlara, yok olan canlılara şahitlik etmek zorunda kaldın mı? Düşündün mü ne hissettiklerini, ne acılar çektiklerini?

Her geçen gün doğanın yok oluşuna yeniden şahit oluyoruz. Masum hayvanların, suçsuz ağaçların, çaresiz insanların yaşam alanlarının hunharca yok edilmesine. Bir kaplumbağanın yeterince hızlı olmayı başaramadığı için alevlere teslim oluşuna, bir köpeğin yangınların arasında yavrularını kurtarmaya çalışmasına, denizdeki canlıların plastik ve zehirli atıklara karşı verdiği mücadeleye ve tüm diğer canlıların sığınacakları doğanın yok edilmesine şahitlik ediyoruz. İnsan yaşamını da en acı şekilde kapsayan bu yok oluşlar, insanların gözleri önünde hatıralarını, birikimlerini; alevlere, sulara teslim edilmesine sebep oluyor. Geride sadece yok olan doğanın ve çaresiz, hüznü insanın geri döndürülemez acıları bırakıyor. Fakat bu durum sadece ateşin düştüğü yeri değil, vicdanında zerre insanlık taşıyan herkesin yüreğini yakıyor.

Dünyadaki acılar dinsin, insanlar gülsün, hayvanlar doğada özgürce hayatlarını sürdürsün dedikçe her geçen gün yeni bir yıkım, yeni acılar meydana geliyor. Aslında tüm bu yıkımlar ve yok oluşlar insan evladının eylemlerinin sonucu meydana geliyor. Bu yüzden sormalı insan evladı kendine “Doğa bize ne yaptı, doğa bizden ne çaldı da biz ona bu kadar acımasız davranıyoruz?” diye.

O; toprağı, bitkileri, ağaçları, suları ve tüm diğer güzellikleriyle insanlığa ve tüm canlılara hayat vermektan ve daha iyi yaşama koşulları sunmaktan başka bir şey yapmadı.

Umarım insan evladı insanlığa ve tüm canlılara hayat veren ormanlar tamamen yok olmadan ve göller, nehirler, denizler tamamen kurumadan bunların değerini anlar ve ellerini doğanın yakasından çeker. Gelecek nesillere daha iyi ve daha yeşil bir dünya bırakmak insanlığın vazifesidir çünkü böyle bir miras onların en temel hakkıdır.

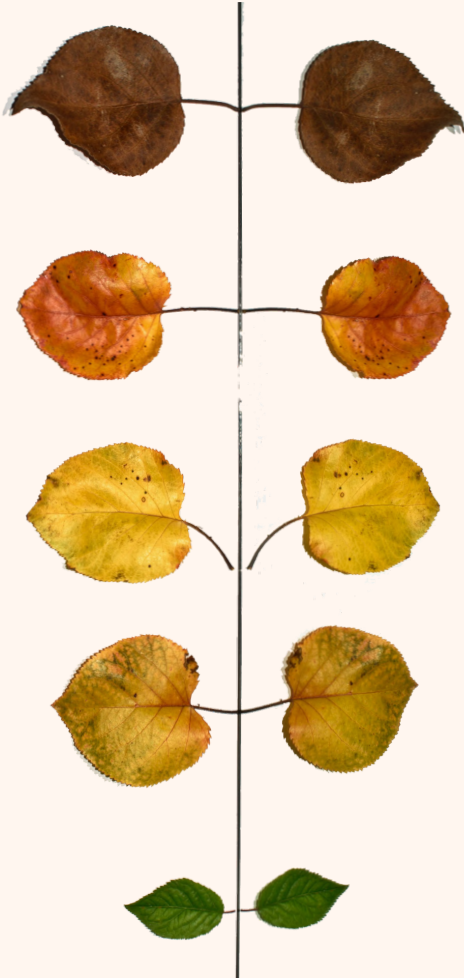
Rüya

Aras Altunbey

Kirli müsveddeleriyle dünya
Dün ay'çiçek içimde
Burgusu muydu ki! Öyle düşeledim
Acıdı kara çarşafı ana doğumum

Bir katre güle doymak göre rüyam
İç bilemekle aynı hep keskin
Kalbimde narkoza uğrayan
Kesiyor gözlerini gören rüyam

Hülya nehirleri kuş yuvaları yaptım
Yaptım bahçesi yangın bir evin
Yan kenarına uyuşuk yatan kedi
Bir resmiydi yırtılan

Serdar Akman

Eylül

Suskunluğun çekici alışkanlığındayım.
Beni sen kaç kez gömdüysen,
filizlenip hatalarına ithafen
karanfiller açanım.

Saçılmış bir nar gibiyim,
bu gri şehirde.
Sırtımda daha kaç yarın taşıyabilirim?
Dökülüyorken avuçlarıma bir bir benliklerim.

Kahırsal tatsızlıkların deminde ve
bunca zamanın içinde
saatlerin devrimi de yok değil mi?
Sanki her geçen sene eylüller kısalıyor gibi..

Şiirhane

Fujer

Ferit Değer

Boynuma dolanan çılgın, itinalı yaygara.
Şimdilik, göz kapaklarıma oturan Tanrı'yla savaş içerisindeyiz.
Peygamber gecelerim, elimi bıraktı.
Çöl ağzı oldum, yağmur kusuverdim.
Yüzüme çocuk doğrulttum, yüzüme çocuk gömdüm.
Avuçlarımda biriken mika parçaları köpürür.
Şaşkın örümcek ağlarına takılan şehrin gözlerinde biriken neme, bastırılan korku.
Uzayıp giden yolların üzerindeki çürümüş bir yaşam kokusu.
Yalnızlığın alınından düşen fısıltılı kalabalık zelzelesi.
Kadavra ağzından çok içtim, kendimden arta kalanları.
Daha iyi anla, daha iyi tut şurada sırttan muammayı.
Kalbim eğilebilir şu an kedi pençelerine, endişe tersinde çapa doluyken.
Geç kalınmış şiirleri buruşturarak diriltemedi coşkulu sözcükler.
Korktum, korkumu yem edemedim uzaklığa.
Ellerine asılmış, küpeşte yüksekliğinden düşen uykusuz ağlamalarından beslendim.
Avucumu okşadım, damla damla birikiyordu yok oluş mağaraları.
Güneşin küstahlığından olsa gerek, çoraklanmış durgunluklarım.
Kirli toz kavminin kırdığı çocuk sokakları, yontmaktaydı kurşunları.
Çıtkırılan ateşle oynamak, akut bir çırpınış biçimiydi; görüyordum.
Kemikleşen yorgunluğun üzerine damıtılmış darp harplerinden istifade, öfke yumrukları.
Hecelenmiş gecenin koynunda, doğurgan sancıları emdiren baştankaranın avurtlarında kan yağı!

Aybike Ulubaş

Yaşarken

“Hiçbir şey olamadan ölürsem ve
Aşık olduğum insandan aşkı tatmadan
Deniz kenarında uyuyakalmadan
Gözüm arkada giderim
Ama
Yine de okudum ya aşkı bazı satırlarda
Yaşamama illaki değdi”

Şiirhane

Yol

Süveyda Güleç

“Üniversite yıllarımda...” diye anlatmaya başladı. Ellilerinin ortasında uzun boylu, mavi gözlü bu adamla tanışalı henüz iki saat dahi olmamıştı. Az önce gözlerim şişmiş bir şekilde kaçırdığım uçağıma ağlarken şimdi oturmuş büyük bir ciddiyetle bir yandan makarnamı yiyor bir yandan da onun anlattıklarını dinliyordum. “Aç mısın?” diye sormuştu önce. “Sana akşam yemeği ısmarlamak istiyorum.” Hiç düşünmeden “Olur” demiştim. Bu uçağı binememek dönüm noktası olacaktı hayatımda, biliyordum. En azından akşam yemeğini bir yabancı ile yemiş olarak eve geri dönebilirdim.

“Üniversite yıllarımda otostopla çok yol katettim. Okulum ve ailemin evi ülkenin iki ayrı ucunda kalıyordu. Oradan oraya tanımadığım insanların arabalarına el ederek gidip geldim üç yıl boyunca. İnanmayacaksınız belki ama benim otostop çekmeye başlamam aslında 5 yaşıma dayanır.” cümlelerin burasında durdu.

Şaşırmıştım, ağzım açık devam etmesini bekliyordum. Benden aradığı tepkiyi alınca anlatmaya devam etti. “Babam çok rahat bir adamdı. Beni de öyle büyüttü. Beş yaşındayken oturduğumuz şehirde kendi başıma bir arabayı durdurup beni eve bırakmasını rica etmiştim.” eski bir anının verdiği mutluluk yüzüne yayılmıştı, hafifçe güldü. “Üniversite diyordunuz?” diye kaldığı yeri hatırlatma ihtiyacı hissettim. “Öyle öyle” diyerek iç çekti. “Üniversitenin son yılı eve gitmeden önce yazın gezmek istedi canım. Uzun zamandır görmek istediğim bir şehre giden iki kişiyle yolculuğa başladım. Yolu yarıladıktan sonra daha fazla devam etmeyeceklerini, oraya gitmek için ilerdeki yol ayrımını geçip orada beklememi söylediler. ‘Buradan çok araç geçer, mutlaka binersin bir tanesine’ demişlerdi. Lakin dedikleri gibi olmadı. Bir saat iki saat bekledim. En sonunda bir araç geldi ama benim gideceğim yöne değil de önceki yol ayrımından sağa döndü. Biraz ileride durdu. Merakla ne yaptığına bakarken bana seslendiğini fark ettim. ‘Geleceksen seni de aliveriyim’ diyordu. Halbuki açıkça belliydi durduğum yerden gitmek istediğim yol. Ben düz gidecektim. O an ‘Tamam geliyorum’ dedi içimden bir ses. Beni götürdüğü yer hayatımda görmediğim kadar güzeldi. Orada tanıştığım insanların yeri öyle ayrıdır ki benim için. Eşimle oradan bir arkadaşım vesilesiyle tanıştık. O da benim gibi yolcuydu yan yana ilerleyelim dedik. Evlendik. Dönüm noktaları oluyor hayatta. Onları kaçırmamak için cesur olmak gerek.” dedi. Sustu. Devam etmesini istesem de onun yetişmesi gereken bir uçağı vardı. Vedalaştık. “Hoşça kal” dedim. “Kendine iyi bak” dedi. Ayrılırken onu bir daha hiç görmeyecek olsam dahi onunla geçirdiğim bu akşam üzerini asla unutmayacağımı biliyordum.

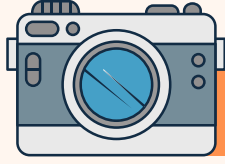

Foto-Sentez

Nurunnisa-İstanbul

Buse Günah Değildir

Yıldızların Altında

Duygu Ergün

Biraz sonra anlatılacaklardan yaklaşık iki ay önce, boğucu bir yaz gününde biraz olsun ferahlamaya ve içindeki yapışkan bunalımdan kurtulmaya çalışan Fikriye pencere kenarına bir kuş misali ilişmiş, insan kaynayan sokağı izliyordu. Diğer yandan da sanki ona nispet yapar gibi uçan, kaygısızca havada süzülen kuşların özgürlüğünü düşünüp iç çekiyor, bir nevi onları kıskanıyordu. Ne olurdu ki o da uçabilseydi? Bu dünyaya bir kuş olarak gelip havaya karışsa, kanatlarının arasından sinsice esip giden rüzgâra dokunsa ve tıpkı kendisinin de yaptığı gibi insanların ona hasetle bakmasını gururla izlese, fena mı olurdu? "Kuş olsaydım hiç değilse aşkı da tadardım, özgürlüğü de! Cama çarpmaya, hatta çarptığım gibi ölmeye bile razıyım ama olmuyor işte." dedi hâlâ dışarıyı seyredirken. Oysaki günler geçtikçe bir kuştan daha hafif ve havadar olacağından haberi bile yoktu.

Fikriye on üç yaşında körpecik bir kızdı. Genç olmasına rağmen hiç de yaşlılarındaki kıpır kıpırlığı, içinde yanan bir heyecanı ya da gençlere has o şımarıklığı, kaygısızlığı yoktu. Oldukça bunalımlı, soluk benizli yüzünden -ki bu solukluk içinde bulunduğu durumdan dolayı gelse gerek- hiç eksik olmayan bulaşıcı bir hüznün ile diğer gençlerden; özellikle de kıpır kıpır, nazlı genç kızlardan, epeyce farklıydı. İri mavi gözlerinde bir fer yoktu ve bu durum da onun gözlerinin bir ressamın paletindeki kurumuş soluk bir boyaya benzemesine sebep oluyordu. Bu mavi gözlerle uyumlu olan gölgeli sarı saçları da ne yazık ki bir ışığa ya da bir canlılığa sahip değildi. Aslında çok güzel bir kızdı, oyuncak bebeklere benziyordu; tıpkı şu porselenden yapılmış, gerçek insanlara benzeyen, al yanaklı ve uzun kirpikli, ipek gibi saçları, şekilli minnacık burnu ve neredeyse bir kalbi andıran şekilli dudakları olan bebekler gibi. Fakat bu güzelliğe gölge düşüren, karartan ve onu bir hiçe benzeten bir hüznü vardı. Dar kafalı ailesinin onu kısıtlamasından dolayı ilkel bir şekilde büyümüş, yaşamında daha bu erken yaşta bir monotonluk ve sıradanlık yakalamıştı. Ne bir dışarı çıkıyor, geziniyor ne de okul dışında başka bir yere, kursa ya da herhangi farklı aktivitelerin yapıldığı yaratıcı veya eğlenceli bir yere gidiyordu. Sadece okula gidiyor, annesiyle birlikte bir pazar veya çarşı geziyor ya da kendisinden dört yaş büyük olan ablası Nazire ile arada bir dışarı çıkıyordu - nedense ailesi bir Fikriye'ye karşı böyle dar kafalıydı, Nazire'ye ise karışan eden yoktu- ve bu zamanlarda da genellikle o bir kenarda fazlalık gibi tek başına otururken ablası arkadaşlarıyla eğleniyor oluyordu. Hatta bazen ablasının genç oğlanlara naz yapmasını bile izliyor, onun nasıl bu kadar hareketli ve rahat olduğunu merak edip kafa yoruyordu.

Fakat Fikriye çok değil bundan birkaç hafta -galiba altı hafta önceydi- önce bu monotonluğu çok az da olsa değiştirebilmişti. Tanıştığı bir oğlan -bu oğlan onların da oturduğu mahallede oturuyordu ve abisi ile birlikte sürekli olarak ablası Nazire'nin yanına gelirlerdi- onu biraz olsun açmış, bu monoton hayatında ona yavaşta arkadaşlık etmeye başlamıştı. Kısa bir sürede de iyice yakınlaşmışlardı. Tabii Fikriye'nin hiç arkadaşı yok değildi fakat onlarla çok konuşmaz, konuşsa da onların kıkırdamalarını katbekat artıracak erkek muhabbetlerini hiç mi hiç anlamazdı. Haliyle çekingen olduğu için de erkek arkadaşı yoktu. Ama işte şimdi onu anlayabilecek ve ona insan gibi davranabilecek birini, Yusuf'u, bulmuştu. Evet, Yusuf'tu bu oğlanın adı.

Buse Günah Değildir Yıldızların Altında

Abisinden daha yakışıklıydı ve daha girişkendi. Her türlü insanla iletişim kurabiliyordu. Zaten o kuramasa bile insanın onunla konuşası, ona yakın olası geliyordu. Uzun kirpikli gözleri bir sanat eseri misali, karşısındakini hayran hayran baktıracak derecede güzeldi ve ne zaman güneşe baksalar, koyu ve sıradan olmalarına rağmen, bir mücevher gibi parlayıp sütlü çikolata rengine dönüşürlerdi (Üstelik bu gözler gölgede kaldıklarında bile parlarlardı ki bu da onun içindeki yaşama sevincinden kaynaklanıyordu.). Esmer teninde hoş bir matlık vardı. Gözleri gibi sıradan olan saçları ise dalgalı ve uzundu. İşte böyleydi Yusuf. Bir de tüm bunların yanı sıra onu özel kılan bir şey vardı ki o da nasıl konuşacağını bilmesi; yeni yeni çatlayan sesini iyi bir şekilde kullanabilmesiydi.

Fikriye ne zaman ablasının arkadaşlarıyla buluşmasında ona eşlik etse her zamanki köşesine oturur ve Yusuf'un gelmesini beklerdi. O gelince Fikriye'nin daha yeni yeni kadınlaşan tahta göğsünden fırlayacakmış gibi atan kalbi, onun yerine konuşur ve bu uyuşuk bedene bir hareketlenme, canlılık getirirdi. Hatta yine böyle bir günde, Yusuf ile buluşacakken neredeyse heyecandan bayılacaktı. O güne -onu bir kuştan daha hafif ve havadar kılacak gün bu gündü- özel, sevdiği bir elbisesini -neden hazırlanmıştı o da bilmiyordu- giymişti ki o elbiseyi çok nadiren giyerdi; kıymetliydi. Küçük, biçimsiz tırnaklarına da pembe ojelerini sürmüştü. Alışılmışın dışında olarak akşama doğru çıkmıştı ablasıyla evden. Ve doğrusunu söylemek gerekirse bunun için de epey heyecanlıydı, sonuçta ilk defa akşam dışarı çıkıyordu. Neredeyse beyaza çalan sarı elbisesiyle Nazire'nin biraz gerisinde yürüyordu. Bunu hem onu gözlemleyip örnek almak için hem de Nazire onu çok yakınında istemediği için yapıyordu. Çünkü Nazire ne zaman Fikriye ile çok yakın olsa -tek başına dışarı çıkıp eğlenemediği için olsa gerek ki bu, tüm abla ve abilerin canını sıkar çünkü böyle anlarda küçük kardeş tam bir ayak bağı olur- durur, "Yapışmasana dibime, kocaman kız oldun! Biraz uzağımdan yürü." derdi. Ya da sebepsiz yere, sanki bir sorumluluğu yükleniyormuş gibi, "Bir şeyleri kendin yapmayı öğren, yeter artık! Bak senin yaşlıtlarına, bak Yusuf'a! Onlar hiç yapışıp duruyorlar mı, kendi başlarının çaresine bakıyorlar! Biraz arkadaş edin." diye söylenir ve ardından da ailesine kızmaya başlardı.

Fikriye bir yandan geriden yürümeyi sürdürürken diğer yandan da nefesini kontrol etmeye çalışıyordu. Bu, akşam buluşma olayı onu germiş, uyuşuk bedeninde yorucu bir hal başlatmıştı. Öyle ki Nazire'nin giydiği narçiçeği elbisenin üstündeki beyaz çiçek işlemleri bile ona karmakarışık görünüyor ve onu daha da uyuşuk bir hale sürüklüyordu. Aslında dikkatini ablasına verebilseydi, onun bu akşam ne kadar da güzel olduğunu görebilirdi. Üstündeki elbise hafifçe dolanan rüzgârda ne kadar da güzel süzülüyor, ona ne kadar da farklı bir hava katıyordu. Fikriye'ye nazaran daha koyu olan saçları dalga dalga omuzlarından aşağı dökülüyordu. Uzun suratında hafifçe yaptığı bir makyaj vardı ki evdekiler bundan bihaberdi. Bir de ayağına geçirdiği süslü sandaletlerin üstüne, ince ayak bileklerine, halhal takıvermişti. Evden çıkarken birkaç laf işitse de buna değmişti (Sonuçta bu akşam kendisine ilanaşk edilecekti ve bunu yapacak kişi de Yusuf'un abisi Ahmet'ti; tabii Nazire onun için veya ondan hoşlandığı için hazırlanmamıştı, sadece eğlenmek istiyordu.).

Buse Günah Değildir Yıldızların Altında

Nihayetinde Nazire'nin arkadaşlarıyla buluştuklarında Fikriye, Yusuf'un yanında çekingen bir şekilde yerini almıştı. Nazire ve diğerleri ise -Yusuf'un abisi Ahmet de onlarlaydı- bir grup olmuş, diğer çocukları, Fikriye ve Yusuf'u arkalarında bırakarak kendi hallerinde, önden yürüyorlardı. Önce şöyle bir dolaştılar, etraflı gezdiler. Bazı yerlerden iki defa geçtiler. Sonra da sürekli olarak gittikleri -aslında top veya herhangi bir oyun oynamadıklarında veya başka şeyler yapmadıklarında giderlerdi oraya- bir parka gittiler. Küçükler orada epeyce bir oynadı. Büyükler de çekirdek çitleyip, cips yiyip bir şeylerden konuştular; dedikodu yapıp dalga geçtiler ve gülüştüler. Sonra, nasıl oldu bilinmez, konu aşk meşke geldi; sevgili konuşuldu, aşk soruldu. Sevgi üstünde tartışılırken yavaştan itiraflar da ortaya çıktı. Kim kimle çıkmış, kim kimle el ele tutuşmuş, kim kime yumuşak bir buse kondurmuş ve yanaklarını kızartmış... Hepsi kopmuş narin bir inci kolye misali ortaya döküldü.

Bir müddet bu konulardan konuşuldu. Bazıları uzun uzun bir şeyler anlattı, bazıları da sırasının gelmesini bekledi. Ama konu bir türlü kapanmadı, uzayıp gitti. Hatta o kadar uzadı ki salıncakta sallanıp kaydırakta kayan çocuklar bile artık oynamayı bırakıp bu konuyu konuşur olmuşlardı (Bu çocuklardan bazıları Fikriye ile aynı yaşıydılar ya da birkaç yaş küçüktüler ama işte yine de -aşkın ya da dolu dolu yaşamının yaşı olmaz diye düşünüyorlardı herhalde-konuşacak bir şeyleri vardı; bir şeyler yaşamışlardı veya hayalini kurmuşlardı; ya da şimdi hayal etmeye başlamışlardı.). Kalabalık parkın içindeki bu manzara git gide renklenirken Fikriye ve Yusuf da tahterevallide bir aşağı bir yukarı gidip geliyorlardı. Konuşmadan sadece birbirlerine bakıyorlar; sanki bindikleri tahterevalli çeşitli ışıkların olduğu geniş bir lunaparktaki atlıkarıncaymış da etrafta onlardan başka kimsecikler yokmuş gibi sadece birbirlerini görüyorlardı. Yanlarından geçen erkekli kızlı gruplar -bunlar genellikle onlarla beraber buraya gelen kişilerdendi- kendi aralarında aşktan ve sevgili olmaktan hem masum hem de bir o kadar âşık olmanın verdiği olgunluk, sarhoşluk ve edepsizlikle bahsederken onları duyuyorlardı; öyle anlarda da Fikriye gözlerini kaçırıyor, kızarıyor ve tahterevallinin tutma yerine ya çok sıkı tutunuyor ya da bir elini ölü misali aşağı sarkıtıyor veya bebek saçlarını düzeltiyordu. Üstelik Yusuf'un hiç bozulmadan durması, tıpkı bir heykel misali asla esmer yüzüne bir kızarıklık gelmemesi, tepkisiz bir şekilde Fikriye'nin gözlerine bakmayı sürdürmesi onu daha fazla bunaltıyor; heyecanlandırıp ürkmesine sebep oluyordu. İlk defa böyle şeyler yaşamak ona çok abartılı, yeni ve zor geliyordu. Sanki mahalle teyzelerinin veya akrabaların "kız kurusu" dediği, otuz yaşına gelmiş ve nihayetinde evlenecek birini bulmuş; bunu da büyük bir başarı olarak görmüş -çünkü evlenmek kızların tek başarısıymış gibi bir görüş vardır-kadınlardan biri gibi hissediyor ve bu da doğal olarak -öyle bir durum içinde olan bir kadının hissedeceği gibi- onda büyük bir sevinç, coşku, rahatlama, gurur ve heyecan uyandırıyor.

Derken Yusuf da herkesin hararetili hararetili konuştuğu bu konuyu birden açiverdi. Durgun bir ses tonuyla, "Senin hiç sevgilin oldu mu?" diye sordu Fikriye'ye. "Yok, olmadı." dedi Fikriye. Sanki bu konuşma iki yetişkin arasında geçiyordu, sanki bir anda büyümüştü ikisi de ve sanki görücü usulü evleniyorlar da birbirlerini tanımak için kalplerini ortaya döküyorlardı. O anda bir sessizlik oldu. Fikriye kendisine sorulan sorunun aynısını karşısındakine ne kadar çok sormak istese de yapamadı. Dilsiz biri gibi sustu kaldı.

Buse Günah Değildir Yıldızların Altında

Ama Yusuf buna aldırmadan sanki zaten konuşmasını bitirmemiş, soracağı sorunun devamı varmış da sadece nefes almak için ya da karşısındakini etkilemek için duraklamış biri gibi yeni bir soru sormaya hazırlandı. Bunun için tahterevalliden indi ve Fikriye'ye doğru yürüdü. Fikriye de hemen tahterevalliden indi ve kendisine doğru gelen Yusuf'u görmezden gelerek salıncakların olduğu yöne doğru ilerledi. Aslında salıncağa binmek istemiyordu bile, sadece bir kaçış yolu arıyordu (Çünkü o kadar heyecanlanmış, şu hafif serin esinti bile ona o kadar bunaltıcı ve sıcak gelmişti ki kaçmadan edemiyordu; romantizm -belki bu kelime on üç yaş için biraz büyük, abartılı ve komikti fakat tam da şu anda olan şey hiç şüphesiz ki romantizmin ta kendisiydi- onu altüst etmişti.). Yusuf da onu takip etti. Arkasından gelirken sormak istediğini sormuştu fakat Fikriye o kadar kendinden geçmişti ki onu duymamıştı bile. Bu yüzden salıncağın yanına geldiklerinde, "Söylesene..." dedi ve ses tonundaki aynı sakinlikle bekledi. "Neyi?", "Dedim ya, hiç öpüldün mü?" Fikriye şaşırıldı kaldı. Nefesini tuttu -neden tutuyordu o da bilmiyordu- ve tüm eylemlerini bıraktı. Öyle bir boş verdi ki her şeyi, belki ölebilirdi o an; kendisinden her zaman daha da atılgan olan, gürültülü kalbini ve onun bir bateristin davulu misali ritim tutan atışlarını durdurabilirdi ya da bir anda içine çekip bırakmadığı nefeste boğulabilirdi; zaten zar zor ayakta duran çuval bedenini salıp bayılabilirdi o salıncağın dibinde. Fakat yapmadı, kâbustan uyanırcasına canlandı ve sıçradı. Sanki can bedenden çıkmış da geri gelmiş gibi oldu. "Yok." dedi Fikriye, "Öpmedi kimse beni." Ardından da salıncağa binmeden, sadece önünde durarak, onu ittirmeye başladı. Sanki böyle yaparsa, boş bir salıncağı amaçsızca sallarsa, dikkatinin tamamen dağılacığını sanıyordu. Yusuf da diğer bir ucundan tutup ona eşlik etmeye başladı. Sonra, yeniden ve aniden, "Peki sen birini öptün mü?" diye sordu. Fikriye yine "Yok." dedi. "Öpüşmedin yani?" dedi Yusuf (Bir delikanlı gibiydi; öyle konuşuyor, davranıyordu ve kimse, "Ne yapıyorsun, nasıl konuşuyorsun?" diyemiyordu çünkü kendine hayran bırakıyordu.). Fikriye kızardı, boştaki eliyle oynadı, pembe ojelerini kazımaya çalıştı. Yine "Yok." dedi. Artık iyice bunaldığı için salıncağı bıraktı, ağaçların olduğu yerdeki büyük bir ağacın yanına -bu park bayağı yeşillikliydi ve büyük ağaç da gerçekten büyüktü- gitti. Ama Yusuf da arkasından geldi. Fikriye daha da heyecanlandı; heyecanlandıkça hayal ettiği, istediği şeylerden daha da çok utandı. Evet, belki de çok istiyordu bu ana kapılıp gitmek, çocukluk etmek ve sıcak bir buseyi hafif, sarı şeftali tüylerinin kapladığı dolgun yanaklarında hissetmek. Fakat bir o kadar korkuyor, ayıp bir şey yapmaktan çekiniyor, günaha girmek istemiyor, birileri tarafından -özellikle de büyükler tarafından- ayıplanıp yargılanmak istemiyordu. Ağacın dibinde durdu, bu esnada yukarıdaki ay da -galiba dolunaydı- tüm gümüş renkli ışığını onun ve Yusuf'un üzerine döküyordu. Yusuf, Fikriye'ye biraz daha yaklaştı. Şimdi bu iki küçük beden lacivert gecenin parlak ayının altında birer inci gibi parlıyor; bir tanesi beyaz teniyle daha çok parıldarken diğeri de esmer teniyle beraber soluk fakat göz alıcı bir parlaklığı harmanlayıp tabloları çizilen güzel çingeneleri andırıyordu.

Öylece dururlarken Yusuf tekrardan soru sordu:

- Biri seni öpse bu ilk öpücüğün olur yani öyle mi?
- Evet.
- Peki, ister miydin?
- Ne diyorsun Yusuf, ayıp, günah!
- Nesi ayıpmış?

Buse Günah Değildir Yıldızların Altında

Fikriye ne diyeceğini bilemedi. Cevap düşünürken bir yandan da kaçamak bakışlarla Yusuf'u süzdü. Arada sırada da altında durdukları ağaca, ağacın dallarının arasından gökyüzüne ve oradaki yıldızlara bakıyordu. "Sanki bugün daha bir fazla, daha bir parlaklar." diye düşündü. "Hatta büyümüş gibiler de. Ay da ne kadar güzel!" dedi içinden. Ama hâlâ Yusuf'a verecek bir cevabı ya da söyleyecek herhangi bir şeyi yoktu. Derken bu sessizliği Yusuf bozdu. "Buse günah değildir yıldızların altında." dedi ve gökyüzüne kısa bir bakış atıp tekrardan Fikriye'ye baktı. Hem de öyle bir baktı ki, derin derin; sanki konuşmadan da bir şeyleri söylüyormuş gibi.

Fikriye, Yusuf'un söylediği şey karşısında -artık gecenin güzelliğinden midir yoksa Yusuf'un çekiciliğinden midir, bilinmez- bir afalladı. Nerede duymuştu bunu? Bir şarkı değil miydi bu? Hatta eski de bir şarkıydı; güzel ve eski. Fikriye bir müddet böyle sessiz kalıp kendince düşündükten sonra, "Ne?" dedi. Bunu bile, bu basit "ne"yi bile, zorlukla çıkarabilmişti ağzından.

"Hani şarkı var ya böyle, biliyor musun?" dedi Yusuf ve ardından da karşısındakinin cevabını beklemeden şarkıyı mırıldanmaya başladı. Öyle iyi biliyordu ki şarkının sözlerini, onu biri duysa bu şarkıyı onun söylediğine inanmazdı. Fikriye de bir anlığına inanmadı. Şarkı başka bir yerden geliyor ya da bir delikanlı sevgilisine serenat yapıyor zannetti. Fakat sonra, Yusuf susunca gerçekten de şarkı bir yerlerden kulağına çalınmaya devam etti. Sanki biri bir radyodan ya da bir müzik çalardan açmıştı da inadına çalıyordu. Ama öyle yüksek değil; usul usul, kısık bir şekilde, sanki biri kulağına doğru eğilmiş de orada mırıldanıyormuş gibi...

İşte o anda, Fikriye o şarkıyı duyup, ritme kapılıp giderken Yusuf ona iyice yaklaşmıştı. Şimdi ikisinin saçları birbirine karışıyor, Yusuf'un esmer bukleleri nazikçe Fikriye'nin sarı tellerine dokunuyordu. Yan yanaydılar. Fikriye'nin duyduğu müzik artık daha bir duyulur olmuştu, ayrıca anlamı da daha bir kuvvetli geliyordu. "Buse günah değildir yıldızların altında." dedi içinden. Sonra yanındaki Yusuf'a döndü, baktı. Şarkıyı içinden tekrarladı, "Benim gönlüm sarhoştur yıldızların altında... Bahtım siyah değildir, buse günah değildir yıldızların altında..."

Ve önüne döndüğünde sarı, seyrek şeftali tüyelerinin kapladığı dolgun, kızarmış yanağını Yusuf'tan tarafa doğru eğdi, biraz da yaklaştırdı. Yusuf da kendisine uzatılan bu yanağa doğru dönüp başını oraya doğru uzattı. Ardından da çok bir zahmete girmeden bu yanağa kendi yumuşak, şekilli ve garip bir şekilde fazla pembe olan dudaklarını kondurdu. Şimdi sıcak ve neredeyse yok gibi olan bu buse; üstüne düşen ay ışığı ile parlıyor, kutsal bir olaymış gibi görünüyordu. İki küçük âşığın altında durdukları koca ağaç ise bir sığınak misali bu masumane aşkı çevredekilerden gizliyor, bir çınar kadar olmasa da onları koruyordu. Güzel gecenin yıldızları ise gönülden bir tebrik ve onayla beraber bu yürek ısıtan olayı izliyordu; günaha ortak oluyorlar ve bunu da gayet memnuniyetle yapıyorlardı. (Bu arada bunlar olmadan önce Ahmet de Nazire'ye açılmış, kalbini heyecanla ona açmış ve rahatlamıştı; Nazire de zevkten dört köşe olmuş, Ahmet'in her bir cümlesinde nazla cilveyle kıkırdayıp oynamıştı.)

Bu esnada ise dillere destan şarkı çalmaya devam ediyor; kim bilir daha nice âşığı bu teşvik edici, günahkâr sözleriyle cezbedip bu güzel, parlak, yıldızlı gecede -ya da başka gecelerde de olabilir ve hatta geçmiş bir gecede de olabilir- bir araya getiriyor, ıslak ve yumuşak buseleri hangi kızıl yanaklara konduktuyordu...

Başka Dilde Aşk

Elif/FilmRulet

2009 yılında vizyona girmiş olan “Başka Dilde Aşk” filmi iki kişinin aralarında iletişim kurmasının yollarını ve bu yollarda karşılaşılabilecek engelleri anlatıyor bizlere. Filmin kahramanları, reklamcılıkla uğraşan Onur (Mert Fırat) ile çağrı merkezinde çalışan Zeynep (Saadet Işıl Aksoy). Bir arkadaşlarının doğum günü partisinde tanışıp birbirlerinden etkileniyorlar ve arkadaşlıkları böyle başlıyor. Filmi klasik aşk filmlerinden farklı bir yöne götüren en önemli etmenlerden biri ise Onur’un işitme engelli bir birey olması. Burada araya girmek isterim. Filmi izlerken bile “Olmaz bu iş” diye konuşuyor olabilir mahalle baskıcı ön yargılı iç sesiniz ama kendinize çok yüklenmeyin. Aşk filmi denildiğinde başrol oyuncularımızın yakışıklılığı/güzelliği, mükemmelliği/saflığı anlatılır, böyle aşklar oluşturulur kafamızda. Filmin etkisiyle gerçek hayata döndüğümüzde ise bu işin böyle olmadığını görürüz ve hem kendimizi hem de herhangi bir konuda farklılığı olan birçok insanı eleştiririz, yereriz. Başka Dilde Aşk, bizlere şunu söylüyor aslında: İhtiyacımız olan şeyleri karşımızda bulduğumuzda bir bağ kurmaya başlarız, iletişime geçeriz. Zeynep, Onur’da huzuru; Onur ise Zeynep’te canlılığı ve kendine güveni buldu filmde, mükemmellik aramadı. Kahramanların yaşadıkları çekinceler, çevreden gördükleri baskılar, ön yargılar, adaptasyon süreçleri yani bir ilişkinin yaşayabileceği birçok evre o kadar tanıdık ki. Gerçek hayatın ta içinden bir aşk hikâyesi olarak görebiliriz Başka Dilde Aşk’ı. Arka planda ilerleyen kadına şiddet ve emek hırsızlığı ise filmin göze sokmadan parmak bastığı sorunlardan sadece ikisi. Bu kadar güzel harmanlanmış bir filmin ortaya çıkmasını sağlayan kişinin bir kadın olması da ayrıca gurur veriyor. Filmin senaryosunu yazan ve yönetmen koltuğuna oturan İlksen Başarır, filme bir kadının hayata bakış açısını çok net bir şekilde yansıtmış. Abartısız ve etkileyici oyunculuklarıyla Saadet Işıl Aksoy’a 4. Uluslararası Bursa İpek Yolu Film Festivali ile Ankara Uluslararası Film Festivali’nde en iyi kadın oyuncu ödülleri ve Mert Fırat’a Ankara Uluslararası Film Festivali ile Sadri Alışık Ödülleri’nde en iyi erkek oyuncu ödülleri kazandırmış bu filmi yalnızca güzel zaman geçirmek için değil, iki güzel insanın hayatlarına konuk olabilmek için de izlemenizi şiddetle tavsiye ederim.

Edebiyat Kültür Sanat
raf

rafdergi20@gmail.com

raf_dergi

raf.dergi